

UNIVERZITET U NIŠU
FAKULTET ZAŠTITE NA RADU

Dr Mihailo N.D. Đurđanović
Mr Srđan O.M. Glišović

TEHNIČKO CRTANJE
praktikum

Niš, 2001.

Autori:

Dr Mihailo N.D. Đurđanović, dipl. ing. maš.
vanr. prof. Fakulteta zaštite na radu u Nišu
Mr Srđan O.M. Glišović, dipl. ing. maš.
ass. Fakulteta zaštite na radu u Nišu

Saradnik:

Dr Miodrag D. Jovanović, dipl. ing. znr.
doc. Fakulteta zaštite na radu u Nišu

TEHNIČKO CRTANJE
praktikum

Izdaje:

Fakultet zaštite na radu
Univerziteta u Nišu
Niš, Čarnojevića 10a

Recenzenti:

Dr Nenad Pavlović, dipl. ing. maš.
red. prof. Mašinskog fakulteta u Nišu
Dr Miroslav B. Đurđanović, dipl. ing. maš.
red. prof. Mašinskog fakulteta u Nišu

Lektor:

Olivera M. Glišović

Tiraž: 200 primeraka

Štampa: SVEN - Niš

YU ISBN 86-80261-22-X

SADRŽAJ

PREDGOVOR

1. STANDARDI U TEHNIČKOM CRTANJU.....	1
1.1 Postupci izrade i vrste crteža.....	1
1.2 Veličine i raspored na listovima crteža.....	2
1.3 Postupci previjanja crteža.....	5
1.4 Zaglavlje i sastavnica.....	7
1.5 Tehničko pismo.....	13
1.6 Razmera.....	14
1.7 Vrste linija i njihova upotreba.....	15
1.8 Kotiranje.....	16
1.9 Pozicione oznake.....	22
1.10 Decimalna klasifikacija crteža.....	22
1.11 Označavanje kvaliteta površina.....	23
2. GEOMETRIJSKE KONSTRUKCIJE.....	25
2.1 Složene krive linije.....	25
2.2 Konstrukcija kontura konusnih preseka.....	27
2.3 Konstrukcija cikličnih krivih.....	27
2.4 Konstrukcija mašinskih kontura.....	28
3. PRINCIPI PRIKAZIVANJA PREDMETA.....	29
3.1 Prostorno prikazivanje predmeta.....	29
3.2 Ortogonalne projekcije predmeta.....	31
3.2.1 Pogledi.....	31
3.2.2 Preseci.....	34
3.2.3 Šrafiranje preseka.....	37
3.2.4 Predstavljanje delova i njihovih detalja.....	39
3.2.5 Uprošćenja pri crtanju.....	40
4. ZADACI ZA VEŽBU.....	41
DODATAK	47
LITERATURA.....	54